

AJUNTAMENT DE LES BORGES DEL CAMP

**Festa Major
en honor de la
Mare de Déu de la Riera
1997**

**Pregó
de Festa Major**

Josep Abelló i Padró
Alcalde de Reus

Pregó de Festa Major

Deia l'historiador Artur Dasca i Sumsí, que la vostra festa major, que comença avui mateix, té com a punt de referència una mena de romiatge que, cada any se celebra el 8 de setembre i on la vila es postra als peus de la seva patrona, la Mare de Déu de la Riera. Un romiatge on tot el poble com a protagonista surt al carrer per demostrar la seva devoció i a la vegada compartir amb tots els ciutadans l'esperit festiu d'unes dates molt importants per a tots els borgencs. Però la festa major d'un municipi, a més de concentrar l'atenció dels propis vilatans també s'ha convertit en un reclam i punt de referència obligat per a l'atracció de gent de fora vila -veïns de ciutats i pobles dels voltants que participen i també donen cos a la celebració-. Precisament entre tots aquests participants els reusencs també hi tenen cabuda i participen d'una forma activa a més de en el tradicional romiatge, en tots i cadascun dels actes organitzats per la festa major.

Són molts els lligams que uneixen Reus i les Borges del Camp, alguns dels quals fins i tot es poden relacionar amb la construcció de l'ermita de la Riera, ja que el projecte de l'actual edifici, signat el 1903 per Jaume Bagó i Font, és obra del reusenc Francesc Berenguer, col·laborador directe de l'il·lustre arquitecte Antoni Gaudí. La història d'aquest singular edifici és plena de vivències i records, i ha estat símbol d'unió de tots els borgencs sobretot després dels bombardejos de la guerra civil, que també van arribar a l'ermita. El 1954, seguint el model original i amb l'ajut de tot el poble es va reconstruir l'edifici que va tornar a donar aixopluc a la talla romànica de fusta policromada, patrona del Santuari, la meravellosa imatge de la Mare de Déu de la Riera, que data del segle tretze.

Actual centre d'atenció durant la festa major, diferents historiadors fixen el primer nucli de població estable a les Borges prop d'aquesta ermita, a uns 400 metres del poble actual, durant l'època sarraïna i precisament els sarraïns van ser els encarregats de donar el nom del poble, que tot i que en català, segons Joan Corominas, és sinònim de casa de pedra i pot tenir per tant un origen romànic, la toponímia és de formació àrabica i significa torre o lloc de defensa.

Però, a més d'aquest vincle reusenc amb l'ermita de la Riera, hi ha altres manifestacions festives similars, que podrien agermanar els dos municipis a partir d'unes celebracions que criden a la participació, a la gresca i a l'esperit de convivència.

El foc i els trons també són a les Borges protagonistes d'un dels actes més emblemàtics i emotius de la vostra festa major. Precisament és l'home més gran de la vila l'encarregat de donar el tret de sortida a la celebració, és la vostra particular tronada. Aquesta olor de pólvora i la boira característica que es desprèn dels espetecs dels petards col·locats mil·limètricament al terra de la plaça també es reproduïx a Reus a l'hora de donar la benvinguda a les dues festes majors, Sant Pere i Misericòrdia. Uns instants inoblidables

que es mereixen una dedicació especial, perquè parlar de la Tronada és parlar d'un símbol, tant a les Borges com a Reus, d'un tret diferenciador i de la seva festa major, punt de trobada de les tradicions més arrelades i de la implicació ciutadana. La Tronada és una de les sensacions més emblemàtiques que desperta la festa major entre tots els ciutadans, una sensació amb olor de pólvora que fa retronar en el cor de tots els ciutadans l'esperit més participatiu.

Després s'inicia el romiatge, envoltat de la llum dels fanalets dels borgencs que segueixen amb devoció, la crida a la participació característica de la festa major durant el trasllat de la venerada talla romànica fins al temple parroquial. Aquest seguici multicolor em permet tornar a fer un símil amb un dels actes també més importants de les festes de Misericòrdia, el tradicional rosari de torxes. És en aquest punt on els cants litúrgics prenen cos i acompanyen en tot moment la processó. Devoció i tradició es barregen per donar pas a un camí sembrat de llum que té en la vostra celebració, un apartat especial dedicat al Ball de Diables, que en iniciar-se el retorn cap al poble, precedeix el seguici amb les maces enlairades. Arribat aquest moment, vull fer-me meves per uns instants les paraules de Ferran Jové que descriu de la següent manera l'espectacle tan esperat per als borgencs, "les carrutxes giravolten vertiginosament i les espurnes roents s'escampen formant autèntics paraigües o cúpules de foc i al final, espetegen els trons, espetecs que retronen camps enllà en la quietud de la nit de setembre, fent callar el cant del grill i el raucar de les granotes". Aquest espectacle, en un simbolisme místic vol representar el mal (els diables) que reculen davant el bé (la Mare de Déu i el poble) o que l'ateisme és vençut per la fe. Aplaudiments, parlaments i cants litúrgics seran els encarregats de pregonar la victòria i donar pas als actes festius, actes d'esbargiment, culturals i esportius que marquen any rera any una nova festa major.

Borgencs i borgenques avui amb la presentació de la nova bandera del municipi i el pregó doneu la benvinguda a una nova celebració. Fins el dia 11 de setembre obriu les vostres cases a la germanor i compartiu l'esperit festiu amb tot el poble. Com a pregoner tinc l'honor de realitzar aquesta crida a la participació i és per aquest motiu que he d'agrair sincerament a l'Ajuntament de les Borges del Camp, la confiança i la cessió d'aquest important protagonisme en la figura de l'alcalde de Reus, una ciutat veïna i amb la qual ens uneix amb la vila històrica del Baix Camp lligams culturals, socials i, en definitiva, també de germanor.

Borgencs i Borgenques. Molt bona festa major 1997.

Josep Abelló i Padró
Alcalde de Reus
Les Borges del Camp, 31 d'agost de 1997